

VII. évfolyam 2. szám 2007. nyár

magyartarka

A Magyartarka Tenyésztők Egyesületének információs lapja

MAGYARTARKA TENYÉSZBIKÁK

Ráma: 7
Izmoltság: 8
Lábszerkezet: 8
SV%: -
Hús TÉ: -

Életnapi súlygyarapodás:
1578 g/nap
KSTV alatti súlygyarapodás:
1622 g/nap

17368 Kocséri Amúr Humlang

Ráma: 8
Izmoltság: 7
Lábszerkezet: 7
SV%: 107
Hús TÉ: 104

Életnapi súlygyarapodás:
1363 g/nap
KSTV alatti súlygyarapodás:
1512 g/nap

17571 Kocséri Beton Randy

SV%: 108

Életnapi súlygyarapodás:
1429 g/nap
KSTV alatti súlygyarapodás:
1822 g/nap

17760 Nyögéri Buzogány Vásott

Forgalmazóink:

Tisztelt Olvasó!

Mire is jó a magyartarka?

A kérdés talán furcsának tűnik e hasábocon, de úgy gondolom soha nem volt aktuálisabb, mint napjainkban. A válasz egyszerű: egyre több tenyésztőnket próbálják rövid távú előnyök, kedvezőbb borjú- és vágóállat értékesítési lehetőségek ígéretével fajtaváltásra ösztönözni.

Mielőtt azonban gazdálkodásukat, családjuk megélhetését befolyásoló döntésüket meghoznák, érdemes elgondolkodni az alábbiakon.

Nincs még a világon olyan szarvasmarha fajta, mint a szimentáli (hegyitarka), amely ilyen harmonikusan ötvözi magában a magas színvonalú tej- és hústermelést. Tejtermelése hazai viszonyok között megközelíti az 5500 kg-ot, hústermelő képessége pedig felveszi a versenyt a nagytestű húsfajtákkal! Nem véletlen, hogy az egyik legnagyobb létszámban tenyésztett világfajta, Európán, Észak és Dél-Amerikán keresztül egészen Dél-Afrikáig megtalálható és kitűnően alkalmazkodott a kedvezőtlen, szélsőséges éghajlati viszonyokhoz.

A húshasznú magyartarka tenyésztése több mint 30 éves múltra tekint vissza, jó alkalmazkodó- és borjúnevelő képességének, valamint kiváló vágóértékének köszönhetően a legnagyobb létszámban tenyésztett magyarországi húsmarhafajta. Talán nem véletlenül! Jól viseli a hazai extenzív legelőviszonyokat, szűkös takarmányellátás esetén is - amelyre sajnos jó példa az idei esztendő - biztosítja a borjú törésmentes fejlődéséhez nélkülözhetetlen tejet, olyan gyepterületeken is, amelyek a nagytestű intenzív húsfajták egyedei esetleg már elzárják a "tejcsapot". Nem vitatom, hogy a kereskedők kilónként 30-40 Forinttal többet ígérnek ezekért borjakért, de a többlet árbevétellel egy magasabb tartási- és takarmányozási költség áll szemben. A kérdés csak az, hogy a kilónkénti 3-4% többlet bevétel kompenzálja-e az esetlegesen alacsonyabb választási súlyt, vagy a magasabb termelési költségeket. Véleményem szerint nem!

Dr. Húth Balázs
fejlesztési- és marketingvezető

Tartalomjegyzék

Beszámoló a 2006. évről	4
"Magyartarka fajtaért" emlékérem	8
Tenyésztési aktualitások	9
Kossuth Mg. Szövetkezet, Dunafalva	10
Magyartarka szakmai nap Köröstarcsán	11
A Szimentáli Világszövetség elnökségi ülése Csehországban	12
BEMUTATKOZUNK: BEUKER Hungária Kft.	14
Az állattenyésztő szakma ismét összegyűlt Hódmezővásárhelyen	16
In memoriam dr. Szmodits Tibor, In memoriam Felszeghy László	17
Magyartarka tenyészbikák szaporítóanyagának árjegyzéke	18

Címlapfotó: Kovács Zoltán, Legelő gulya az Őrségben

A Magyartarka Tenyésztők Egyesülete
információs lapja

A szerkesztőbizottság tagjai:

Dr. Holló István
Dr. Húth Balázs
Dr. Polgár J. Péter
Dr. Stefler József

Főszerkesztő: Füller Imre

Szerkesztőség:

Magyartarka Tenyésztők Egyesülete
7150 Bonyhád, Zrínyi út 3.
tel.: 74/451-022, fax: 74/451-022
e-mail: info@magyartarka.axelero.net
web: http://www.magyartarka.hu

ISSN 1587-9305

Kiadó: Magyartarka Tenyésztők Egyesülete
7150 Bonyhád, Zrínyi út 3.
tel.: 74/451-022, fax: 74/451-022
e-mail: info@magyartarka.axelero.net

Felelős kiadó: Rácz Károly
DTP: Szalai Norbert

Nyomda: Pethő & Társa Nyomda
Megjelenés: negyedévente 2.000 példányban

Füller Imre ügyvezető igazgató, MTE

BESZÁMOLÓ A 2006. ÉVRŐL

Egyesületünk 2007. április 19-én tartotta Küldöttközgyűlését Bonyhádon. A meghívóban kiküldött napirendi pontok szerint zajlott a Küldöttközgyűlés.

Rác Károly elnök úr nyitotta meg a munkát, majd Kímás Ákos MVH osztályvezető úr tartott tájékoztatót az állat alapú támogatások helyzetéről. A feldolgozás jelen állapota szerint április végén várhatják az igénylők az igazolásokat, majd ezt követően a pénz átutalására is sor kerül. Akik több állatra kérték 2006-ban a támogatást, mint amennyi jogosultságuk van, illetve MVH-s ellenőrzés volt náluk, egy kicsit még várniuk kell az igazolásokra, mert az MVH csak a feldolgozások befejezése után a legvégén tudja szétosztani a maradék jogosultságokat. Az előadáson szó volt a jövőről is, hogy

az anyatehén-tartás támogatás lesz termeléshez kötött a többi állat alapú támogatás termeléstől függetlené válik.

Az előadást a 2006. évi beszámoló követte:

A Magyararka Tenyésztők Egyesülete 2006. március 7. és március 23. között rendezte meg VII régióban a részttaggyűléseit. A regionális összejöveteleken, a 2005 évi munka beszámolót, támogatások és lehetőségek a magyararka tenyésztésében helyzetértékelést, valamint a magyararka tenyész bikák ismertetése 2005/2 értékelését hallgatta meg a jelen lévő tagság. A hét régióban összesen 411-en vettek részt a tanácskozásokon. Úgy gondolom, hogy az Egyesület munkájáról a megjelent rendeletekről kapott információ, sok új ismeretet adott a résztvevőknek. Nagyon aktív, jó hangulatú tanácskozásokon vehettünk részt. A 2007.

évi regionális gyűléseken is, az előző évihez hasonló volt a megjelenés, érdeklődés és hangulat.

Egyesületünk elnöksége 2006. évben öt elnökségi ülésen 61 határozatot hozott. Az elnökségi üléseket több helyszínen tartottuk. A meghozott határozatok bőségesen adtak munkát 2006. évben az ügyvezetésnek, az Egyesület dolgozóinak.

Egyesületünk 2006. december 31-i taglétszáma az egy évvel korábbihoz hasonlítva növekedett. 2005 évben a záró taglétszámunk 1309 természetes és jogi személy volt. 2006. évben 407 tag fogadta el az alapszabályunkat és lépett be az Egyesületbe. 54 tagunk kérte kilépését, zöme az állatállomány felszámolása miatt, 3 tenyésztőnk meghalt és az örökösök értékesítették az állományt, míg 17 tagtársunkat a küldöttgyűlés zárta ki tagi kötelezettség elmulasztása miatt. Így a 2006. évi záró taglétszámunk 1642. Sokan

meglepődtek, mivel azt mondták: "a taglétszámotok azért lett ilyen magas, mert tagjaitoknak ingyen adtátok az anyatehén-tartás támogatáshoz szükséges igazolást. Majd a következő évben elpártolnak töledek és kilépnek az Egyesületből." Nem lett igazuk, többen lettünk. Az Egyesületünknel regisztrált tehén létszám, 1583 tenyészetben 28.987, melyből 1118 tenyészetben 17.217 fejt (kettőshasznosítású) tehén, 465 tenyészetben 11768 nem fejt (húshasznosítású) tehén. (2 tenyészetben fejt és nem fejt állomány is található) A tehén létszám megoszlását vizsgálva megállapítható, hogy 9 vagy kilencnél kevesebb tehene 932 tagunknak van.

Minek köszönhető ez a nagymértékű taglétszám növekedés?

Úgy gondolják tagjaink, hogy valahová kell tartozni, olyan helyre ahonnan kap is valamit, főként információt.

Egyesületünknek 7 kiemelt pártoló tagja volt az elmúlt évben:

- Bloleráz, Bauker Slovakia S. R. O.
- Bugyi, Hunland-Trade Kft.
- Budapest, Alltech Hungary Kft.
- Budapest, ANIVET Kft.
- Gödöllő, Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló. Kft.
- Nagykanizsa, Taurina-Kanizsa Kft.
- Székesfehérvár, Sano-Magyarország Kft.

A pártoló tagjaink száma 9:

- Budaörs, Bentley Magyarország Kft.
- Budapest, Agro-Legato Kft.
- Budapest, Bovimarket Kft.
- Gödöllő, OMT Zrt.
- Mezőhegyes, Ménesbirtok Zrt.
- Nyíregyháza, Alfa-Natura Kft.
- Pápa, VNV Hűtés és Fejéstechn. Kft.
- Szeged, Déli-Farm Kft.
- Tab, Ahrhoff Magyarország Kft.

A termelési eredmények számítása is megtörtént, húshasznosítású és kettőshasznosítású állományainkban is jó

irányba növekedtek mutatószámaink. Húshasznosítású állományokban, 3.713 termelésellenőrzött létszám átlagában - 29 tenyészet - az induló tehénállományra vonatkoztatott borjúszaporulati mutató: 72,4%, míg a 205 napra korrigált választási súly bikánál 253 kg, üszönél 246 kg volt.

Tejtermelés tekintetében a legjobb tenyészetek:

1. Ráczné Gyalog Stefánia Ják
6720 kg 490,1 kg
2. Ficsór Árpád Dunaharaszti
6281 kg 446 kg
3. Vértés Gábor Köröstarcsa
6167 kg 438,4 kg
4. KE ÁTK Kaposvár
5961 kg 421,7 kg
5. Mátyás Gyula Kakasd
5933 kg 430,2 kg
6. Mátyás János Kakasd
5891 kg 409,5 kg

Mindegyik tenyészet átlagos laktációja 3,5 feletti.

11 tenyészetben 160 tehén
(átlag: 125,3 KTI)

Húshasznosítású:

5 tenyészetben 74 tehén
(átlag: 106 min. index)

A genetikai előrehaladás érdekében az elmúlt évben is bikanevelő szemlékre került sor, ahol a 15 bika előállító tenyészetben (14 gazdaságban) 234 bikanevelő tehenet célpárosítottunk. Fejt kettőshasznosítású állományokból 11 tenyészetben 160 mesterséges termékenyítésre alkalmas bika előállító tehén és 54 természetes fedeztetésre alkalmas bika előállító tehén, melyeket a legnagyobb genetikai értéket képviselő hazai és import apaállatokkal párosítottunk. KTI átlaguk 125,3. A nem fejt állományokban 4 tenyészetből 74 tehén célpárosítása történt meg, a tehenek átlagos minősítő indexe 106 volt.

A bikanevelő tehenek teljesítmény szintjét a Szakbizottság határozza meg minden év első szakbizottsági ülésén, 2006. évben a bikanevelő tehén szint a tehén tenyészérték alapján a 100 plusz 1 szórástérték, ami 112 KTI-nek felel meg.

A tenyész bikák forgalmazhatósági szintjét is meghatározta a szakbizottság:

- fajtakód 10-14 közötti, ami $\geq 75\%$ os vérhányadot jelent

- tejtermelés területén a forgalmazhatósági határ legalább 5 tenyészetben, legalább 10 értékelődött lány, az ismételhetőség $\geq 60\%$.

- hústermelés területén a forgalmazhatósági határ legalább 1 tenyészetben, legalább 5 értékelt fiú, az ismételhetőség $\geq 50\%$

Bika előállító tenyészeteink a következők:

1. Bonyhád, Pannónia Mezőgazdasági Rt. (kettős)
2. Derecske, Petőfi Mezőgazdasági Kft. (hús)
3. Dunaharaszti, Ficsór Árpád (kettős)
4. Egyházasköröc, Rádóci Agrár Kft. (kettős)
5. Gádoros, Mező Partner Kft. (kettős)
6. Hajdúböszörmény, Béke Agrárszövetkezet (kettős)
7. Ják, Ráczné Gyalog Stefánia (kettős)
8. Kátoly, Felső Karasica Kft. (kettős)
9. Kocsér, Petőfi Mezőgazdasági Szövetkezet (kettős-hús)
10. Köröstarcsa, Vértés Gábor (kettős)
11. Máriakálnok, Farmer F. Családi Gazdaság (kettős)
12. Nyőgér, Húshasznú Bt. (hús)
13. Polány, Tarka-Hús Kft. (hús)
14. Tevel, Kossuth Mezőgazdasági Szövetkezet (kettős)

Az Egyesület 1994. óta spermadepót működtet, amelyet 2006-ben 2.100 adag import spermával töltöttünk fel: Herodot, kettőshasznosítású; Rocket, Garth, Zenga, genetikailag szarvtalan kanadai húshasznosítású. Az importból származó bikákat a bikanevelő tehenek célpárosítására használjuk elsősorban, de tenyésztőink részére is rendelkezésre áll.

A célpárosításból származó bikaborjak származásellenőrzés és vérvizsgálat után az OMT Zrt. Gödöllő, Állomására kerülnek KSTV-re. 2006 évben 22 db tenyész-bika jelöltet vásárolt fel az Egyesület. A 2006-ben értékelt tenyész-bika jelöltek közül 9 mesterséges termékenyítésre, 11 természetes fedeztetésre alkalmas minősítést kapott. A tartásért és takarmányozásért bérleti díjat fizetünk az OMT Rt-nek és a Génbank Kft-nek. Az Egyesület tulajdonában lévő tenyész-bikák 2006.

december 31-i záró létszám a következő képen alakult:

- növendék tenyészbika 9, (KSTV-ben van)
- központi lajstromszámmal ellátott tenyészbika 33, ebből ivadék teljesítmény vizsgálatban (ITV) elindított tenyészbika 28.

Az üzemi saját teljesítmény vizsgálaton (ÜSTV) 33 bika kapott természetes fedeztetésre alkalmas minősítést és központi lajstromszámot, ezek fedeznek is a tenyészetekben. Itt szeretném megjegyezni, hogy ÜSTV csak tenyészbika előállító tenyészetben folyhat a "Tenyésztési program" előírásainak megfelelően.

A mesterséges termékenyítésre alkalmas tenyészbika jelölteket ITV-ban indítjuk évenként két alkalommal. Az elmúlt év tavaszi ciklusában négy bika indult fejt (kettőshasznosítású) állományokban kettő pedig nem fejt (húshasznosítású) állományokban. Az őszi ciklusban három kettőshasznosítású bikát indítottunk ivadékvizsgálatba.

2006/I (tavaszi) kettőshasznosítású:

- ♦ 18775 Mesterházi Deltás Hippo
- ♦ 19007 Kocséri Derű Brasil
- ♦ 19229 Jáki Dörgicse Reef
- ♦ 19228 Ménesbirtok Durmoló Makád

húshasznosítású:

- ♦ 19008 Polányi Dráva Zsenge (P)
- ♦ 19229 Jáki Dörgicse Reef

2006/II (őszi) kettőshasznosítású:

- ♦ 19227 Kocséri Dülő Romel
- ♦ 19299 Teveli Ernő Brasil
- ♦ 19300 Bonyhádi Érmes Romel

Az ivadékvizsgálatot a mesterséges állomásokkal kidolgozott ITV terv alapján, a szarvasmarha tenyésztési kódex előírásainak megfelelően indítottuk.

A Tenyésztési programnak megfelelően évente két alkalommal az Egyesület Szakbizottsága határozza meg a forgalmazásra ajánlott tenyész bikák körét a májusi és novemberi tenyészérték becslé-

si futtatások után.

Talán két grafikont mutatnék azoknak, akik nem igazán bíznak a magyar tenyésztésben, és ma is azt hangoztatják, hogy nem szabad ivadékvizsgálati bikát használni.

A hűtenyészérték becsléshez szükséges adatokat az Egyesület gyűjti és küldi Ausztriába ahol a közös tenyészérték becslést elvégzik futtatják. 102 tenyész-bikánk rendelkezik hűtenyészértékkel alanyi vagy származtatott jogon.

A2006. évben folytatott tárgyalások alapján 2007 nyarára a próbafuttatások is megtörténnek a fitness tenyészérték számításához. Ennek része a fejési sebesség, ellés lefolyás, fertilitás, hasznos élettartam és perzisztencia, tenyészértékek, melyekből az utóbbit a Debreceni Egyetemen foják becsülni. Az elmúlt évben a tenyésztési eredményeinket a megjelent tenyészbika ismertető mutatta be. Szép eredményekkel büszkélkedhetünk.

Az elmúlt évben 4 alkalommal negyedévente jelentettük meg Egyesületünk újságját "A magyartarka" címmel. Úgy gondolom, hogy a tagtoborzásban ez is igen nagy szerepet játszott. Színvonalas újság készült, amely az elmúlt három évfolyam alatt is megőrizte rá jellemző arculatát. Nagyon sok pozitív véleményt kaptunk lapunkról, melyet 2006-ban is negyedévente, tehát 4 alkalommal kívánnunk megjelentetni.

2006. évben tenyésztőink révén képviseltük magunkat a regionális állattenyésztési kiállításokon: Hódmezővásárhely, Debrecen, és két szakmai napot szerveztünk: Szakmai Nap Ják, és Tarka Fesztivál Bonyhád. A kiállításokon a fajta tenyészcélját reprezentáló, gondosan előkészített állatok kerültek bemutatásra. A regionális kiállításon, Hódmezővásárhelyen a show bírálatot az Egyesület elnöke Rácz Károly végezte. A debreceni kiállításon nem volt bírálat itt éppen csak megmutattuk magunkat.

A kiállítások és a Tarka Fesztivál támogatóinak ez úton is szeretnénk köszönetet mondani.

A kiállításokon részt vett tenyészetek: HÓDMEZŐVÁSÁRHELY:

- ♦ Akasztó, Néma Kft.
- ♦ Derecske, Petőfi Mg. Kft.

♦ Hajdúböszörmény, Béke Agrárszövetkezet

♦ Hajdúnánás, Béke Mg. Szövetkezet

♦ Köröstarcsa, Vértess Gábor

A kiállításon való külön közreműködésért köszönjük Akasztó, Derecske, Köröstarcsa, támogatását.

DEBRECEN:

♦ Derecske, Petőfi Mg. Kft.

♦ Hajdúnánás, Béke Mg. Szövetkezet

Mindkettőjük támogatását köszönjük!

Szakmai nap Ják, 2006. 05. 30. Mintegy 300 résztvevő a rossz idő ellenére végig kitartott, meghallgatva az értékes előadásokat és a bemutatót. Köszönet a Rácz családnak, barátainak és Ják községnek a közreműködésért. Külön köszönjük a 750. évfordulóját ünneplő templom bemutatását dr. Rátkai László plébános úrnak.

A második szakmai nap a VI: Tarka Fesztivál volt. Az első napon - augusztus 11-én pénteken - Sirman Ferenc FVM kabinetfőnök szakállamtitkár úr tartotta a nyitó előadást, majd dr. Süth Miklós országos főállatorvos beszélt. Dr. Wagenhoffer Zsombor úr a MÁSZ ügyvezető igazgatója a megújuló szövetségről beszélt. A fesztivál második napján több, mint 200 bográcsban főtt a magyartarka hús. A III. tarka fotópályázatra is 216 fotó érkezett, melyből 118-at talált alkalmasnak a bemutatásra a zsűri.

Nemzetközi fórumokon is képviseltette magát az Egyesület. A Hegyitarka Tenyésztők Európai Szövetsége elnökségi ülését és a küllemi bírálók továbbképzését együttesen Franciaországban tartotta - 2006. 05. 24-26. - ahol dr. Húth Balázs fejlesztési- és marketingvezető, valamint Harmat Ákos tenyésztésvezető képviseltek bennünket.

A Szimentáli Világszövetség Kongresszusát Kanada rendezte - 2006. 07. 11-17. - itt Füller Imre ügyvezető igazgató - elnökségi tag - és dr. Polgár J. Péter szakbizottsági tagunk a Pannon Egyetem Georgikon Mezőgazdaságtudományi Kar dékán helyettese voltak a képviselők.

A Visegrádi 4-ek két napos konferenciáját szervezte meg Európai Hegyitarka Konferencia néven a Cseh Köztársaság -

2006. 09. 6-7. A konferenciát egy kiállítás követte, ahol egy nemzetközi üzőcsoport is indult a bemutatón. A show bíróját Rácz Károly elnök és Füller Imre ügyvezető igazgató voltak.

Az elmúlt évben az Egyesület napi ügyeinek intézését az Egyesületi Iroda végezte. A könyvelés és pénzügyek, normatív támogatás igénylés összesítése, igazolások kiadása itt történt. Egyesületünk pénzügyi helyzete a mérlegben megjelenő előző évi maradvány szerint is stabil. Vagyonunk gyarapodott, hiszen a tenyészbikákat befektetett eszközként tartjuk nyilván. Ezúton is szeretném munkatársaimnak megköszönni a 2006. évi munkát.

Minden évben tájékoztatjuk tagjainkat a támogatások igénylésének rendjéről, a szükséges nyomtatványokat megküldjük részükre. Kérjük Önöket, hogy a kiküldött nyomtatványokat pontosan tanulmányozzák át, töltsék ki és küldjék a tájékoztató levélben leírtaknak megfelelő címre. Amennyiben nem tudnak eligazodni a sok-sok papír útvesztőjében, telefonáljanak, szívesen segítünk. Amennyiben nem tudjuk azonnal a választ, utána nézünk és ahogy eddig mindig történt, visszahívjuk az érintettet és megadjuk a helyes választ és azt kitől származik az információ.

Az Egyesület 2006-ban az alábbi pályázatokat nyújtotta be és nyerte el:

- ♦ FVM működési költség (100%)
Elnyert támogatás: 2 000 000 Ft,
Elszámolás ideje: 2006.01.15.
- ♦ Nemzeti Civil Alap (100%)
Elnyert támogatás: 500 000 Ft,
Elszámolás ideje: 2006.01.15.
- ♦ FVM Agrár Marketing Centrum (100%)
Elnyert támogatás: 1 000 000 Ft,
Elszámolás ideje: 2006.01.15.

Összesen: 3 500 000 Ft

Az elmúlt évek során jól működő kapcsolatot építettünk ki a többi tenyésztőszervezettel, külön is szeretném kiemelni a Holstein-fríz Tenyésztők Egyesületét és a Magyar Hereford, Angus, Galloway Tenyésztő Egyesületét. Sok esetben közösen lépünk fel és tárgyalunk, most már több kérdésben, az előző évekhez hasonlóan. Összejöveleteinket rendszeressé

tettük.

A Szarvasmarha Tenyésztők Szövetségének sikeres átalakítása után a szakkollégium jól működik.

Továbbra is jó a kapcsolat az országos szervezetekkel a Magyar Állattenyésztők szövetsége, Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal, Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Hivatal, Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft, Országos Mesterséges Termékenyítő Zrt., Génbank Kft. Kapcsolatunk a gleisdorfi mesterséges termékenyítő állomásokkal, a felső-ausztriai tenyésztőszövetséggel, valamint az Osztrák Hegyitarka Tenyésztők Szövetségével (AGÖF) szinte napi vonatkozású, ugyanígy a szomszédos országokkal Szlovákia, Szlovénia, Románia, tarka tenyésztőivel és a Csehországi tenyésztőszervezettel.

2007. évi feladataink:

- ♦ Kapcsolattartás tagjainkkal,
- ♦ Tenyésztőszervezeti felülvizsgálati szemlék,
- ♦ Bikannevelő tehének bírálata, párosítása,
- ♦ KSTV zárások,
- ♦ Származási igazolások kiadása, spermadepó feltöltése,
- ♦ 2007. évi ITV indítás, (kettős és hús)
- ♦ "A" módszeres termelésellenőrzött tehénlétszám növelése,
- ♦ Fejhetőség vizsgálat folytatása
- ♦ Hús ITV folytatása
- ♦ 2007. évi pályázatok elkészítése,
- ♦ Kiállításokon való részvétel, (Hódmezővásárhely, Pápa, Debrecen, Kaposvár)
- ♦ Tenyészbika bemutató Gödöllő, 2007. május 17.
- ♦ Szakmai Nap Köröstarcsa, 2007. június 14.
- ♦ Tarka Fesztivál Bonyhád, 2007. augusztus 10-11.
- ♦ Szakmai nap, tenyészbika bemutató, Génbank Kft. Mezőhegyes, 2007. október 3.

- ♦ "A magyartarka" újság VI. évf. 1., 2., 3., 4. szám.
- ♦ Tenyészbika előállítás
- ♦ A magyartarka termékenyítő anyag értékesítésének segítése

Néhány esemény, amelyek a 2007-es évben már megtörténtek:

- ♦ I. Fialat Magyartarka Tenyésztők Találkozója, megalakult a Fialat Magyartarka Tenyésztők Klubja Vezetői: Kovács Zoltán, Fertő-hansági és Őrségi Nemzeti Park, és Vértess Veronika, Köröstarcsa.
- ♦ Gasztronómiai Nap Békéscsabán
- ♦ Telep vásárlás Jákon
- ♦ Tárgyalások közös ITV indításról, résztvevők: Szlovénia, Stájerország, Burgenland, Magyarország.

Munkánk lesz bőven 2007-ben is, remélem, a mostanihoz hasonló eredményes munkáról számolhatok be tagságunknak a következő Küldöttközgyűlésen is.

Szabóné Bogdán Judit az Ellenőrző bizottság elnöke beszámolójában elmondta, hogy minden elnökségi ülésen részt vett, így követni tudta pontosan az Egyesület gazdálkodását. A mérleg beszámolót a bizottság átvizsgálta, elfogadja és a Küldöttközgyűlésnek elfogadásra javasolja.

A beszámoló után a díjátadások következtek. A "Magyartarka Fajtaért emlékérmét" Hajba Nándor úr és dr. Mészáros Gyula úr kapták.

Az "Elit törzskönyvet" kettőshasznosításban 60.000 kg tejtermelés felett a Kocséri Petőfi Szövetkezet és a Madocsai Madagro Kft. egy-egy tehene kapta. Húshasznosításban Derecske Petőfi Kft. 9 tehene és a Vasvári Cörömementi Szövetkezet 11 tehene termelt 2000 kg választott súly felett. Ők lettek "Elit törzskönyvesek".

Gratulálunk a kitüntetésekhez, elismerésekhez.

Kizárások volt az utolsó napirendi pont. Aki tagi kötelezettségét nem teljesítette 2006. évben kizárásra került.

Az elnök úr, mivel egyebek napirendi pontja nem érkezett javaslat berekesztette a Küldöttközgyűlést.

"MAGYARTARKA FAJTÁÉRT" EMLÉKÉREM

Dr. Mészáros Gyula kitüntetett

1943. június 25-én született Nemessándorházán. Az általános iskolát 1949-től 1957-ig szülőfalujában és Búcszentlászlón végezte. Középiskolába, a Hevesi Ákos Mezőgazdasági Technikum Mezőgazdasági Tagozatára 1957-ben került, ahol 1961-ben érettségizett és szerzett mezőgazdasági technikus oklevelet. A Körmenyi Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum Tangazdaságában gyakornokként, illetve megbízott növénytermesztő és állattenyésztő brigádfővezetőként 1961 és 1962-ben dolgozott. A Gödöllői Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Karára nyert felvételt 1962-ben. Az 1963/64-es tanévvel kezdődően diákkörös hallgatóként részt vesz az Állattenyésztési Tanszék kutatásaiban, amelynek keretében az üzemi kísérletekben résztvevő állományok vizsgálatába, az adatgyűjtésbe és a házi törzskönyvezésbe kapcsolódik be. Ennek során diákkori dolgozatokat és kutatási értékeléseket készít a tejtermelés, a tejzsír- és tejfehérje termelés szelekciója témákban. Az agrármérnöki diplomát 1966-ban, az egyetemi doktori fokozatot 1969-ben, a szarvasmarhatenyésztési szakmérnöki diplomát 1970-ben kapja meg.

1967-től 1972-ig az Állattenyésztési Tanszéken kutatóként dolgozott, de nappali, szakmérnöki és külföldi hallgatók, doktoranduszok és aspiránsok képzésében is részt vett.

1972-től 1986-ig dolgozott a szarvasmarha törzskönyvi ellenőrzés különböző nevű szervezetében (Országos Állattenyésztési Felügyelőség, Országos Állattenyésztési és Takarmányozási Felügyelőség, Országos Takarmányozási és Állattenyésztési Felügyelőség Szarvasmarhatenyésztési Osztály Törzskönyvezési Csoportjában, illetve Állattenyésztő Közös Vállalat Számítástechnikai Központjában) 1978-ig csoportvezetőként, illetve 1986-ig igazgató helyettesként. A szarvasmarha törzskönyvezés megújuló szervezetében az ellenőrzés eszköz állományának és módszereinek korszerűsítését, bevezetését irányította, különös tekintettel a tejhasznosítású és a húshasznosítású szarvasmarha állományok, valamint a sertés, a juh és a kisállat állományok törzskönyvi adatgyűjtésére alapozott informatikai rendszerek előkészítésére, bevezetésére és üzemeltetésére.

1984-ben védte meg kandidátusi értekezését.

1986-tól 1988-ig Új-Zélandon, tanácsadóként dolgozott egy termelésellenőrzési eszközöket gyártó vállalatnál, illetve új-zélandi vállalatokból alakult konzorciumnál.

1988-tól 1992-ig a Genovation Agricultural Consortium Ltd. Budapesti Képviselőtársaság ügyvezető igazgatójaként, annak működését és marketing tevékenységét indította Magyarországon és néhány szomszédos országban. 1992-től az Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Vállalat, illetve jogutódja: az Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. igazgató helyetteseként, 1999-től fejlesztési igazgatójaként dolgozott, a nemzetközi kapcsolatok építése ápolása is feladata. Nyugdíjas, de az ÁT Kft. Partner-Tájékoztató Hírelvét ma is ő szerkeszti.

Az Egyesület munkájában segítő szándékkal, aktívan részt vett. Sokat dolgozott a törzskönyvek kialakításában, a "B" típusú termelés ellenőrzés kialakításában, melynek zöme magyartarka. Mindig bizalommal fordulhatunk hozzá, és remélem, fordulhatunk ma is.

Több hazai és nemzetközi szakmai szervezet munkájában is aktívan részt vesz (ICAR; MTA Állatnemesítési, Állattenyésztési és Takarmányozási Bizottság; Gödöllői Agrártudományi Egyetem Állattenyésztési Intézete; Pannon Egyetem Keszthely Állattudományi és Állattenyésztési Tanszék).

Hajba Nándor kitüntetett

Budapesten született 1927-ben. Általános és középiskolába szülővárosában járt. Felvételét kérte az Egyetemi Rohamzászlóaljba, megsebesült, ezért - rokonai szálak miatt - Szekszárdon érettségizett. Egyetemi tanulmányait a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen végezte el, ahol agrármérnöki diplomát szerzett.

Az Alagi és Diópusztai Állami Ménesben kezdett dolgozni, majd a Bátapusztai Állami Ménes törzskönyvezője lett. Fotózni kezdett. A lótenyésztés 1963 átszervezése után már főállású fotós. A Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Minisztérium 1969-es megalakulása-kor a minisztériumba hívják. Innen megy nyugdíjba.

Munkáját számos kitüntetéssel ismerték el. A Magyar Lovas Turisztikai Szövetség életmű díját, a Honvédelemért kitüntető címet, a MÁSZ emlékérmét és a MÁSZ felterjesztése alapján Életmű díjjal tüntették ki.

Gyulai György újág íróval készített riportban sokszor említi a magyartarkát. Kedvenc fotójáról faggatta az újságíró, amikor így válaszolt: "Nekem ... a szarvasmarha képeim inkább kedvenceim. ... Szívesen összeállítok a magyartarkáról egy anyagot. Egy olyan időszakát éltem meg ennek a szarvasmarha fajtának, amelyben a ménésbirtok hagyományainak a mintájára tenyésztették a Planet vonalat Mezőhegyesen. Négy törzsbika született ott egymás után, mind a négyről készítettem fotót, mind a négyről mindent tudok. Említhetem azt is, hogy 1954-től napjainkig minden vásári nagydíjas tehénnek megvan a fotója. Ilyeneket szeretnék egy egyetem szervezése nyomán egymás mellett látni."

Még egy idézet a cikkből:

"Mire vagy a legbüszkébb?"

Megfordítom. Örülök annak, hogy vannak, akik rám büszkék. A Tolna megyeiek tiszteletbeli Tolna megyeinek tekintenek. Ott érettségiztem, ott ültem először lovon, állattenyésztési vénámat ott szedtem össze. Egy kiadványukban engem is megneveztek azok között, akikre büszkék. Magam pedig arra vagyok legbüszkébb, hogy több mint 100 szakkönyvben szerepelnek fotóim. Szinte megszámlálhatatlan az a fotómennyiség, ami szaklapokban illusztrációként jelent meg. Generációk nőttek fel úgy, hogy az én képeim segítették az állattenyésztő szakma elsajátítását.

TENYÉSZTÉSI AKTUALITÁSOK

A 2006. évi laktációs zárasi adatokat elemezve az első szembetűnő adat, hogy a zárt laktációk számának csökkenése sajnos az előző évben is folytatódott, bár ennek üteme jelentősen csökkenni látszik. A felszámolt termelésellenőrzött tenyészetek állatait szinte kivétel nélkül sikerült olyan gazdaságokban elhelyezni, ahol megszakítás nélkül folytatódhatott teljesítményvizsgálatuk.

Az 5185 zárt laktáció alapján a fajta átlagos termelése 293 tejelő nap alatt 5302 kg tej, 200,1 kg zsír- (3,80%) és 175,9 kg fehérjetartalom (3,32 %) mellett. Az átlagos két ellés közti idő 412 nap, amely további romlást mutat az előző évi (406 nap) adathoz képest. A telepi rangsor szerinti első tizenöt gazdaság ezen mutatója lényegesen jobb ennél, 401 nap. Ez újabb bizonyítéka annak, hogy egy tenyészet szaporodásbiológiai helyzete elsősorban jó menedzsment kérdése, és kiemelkedő termelés mellett sem törvényszerű a mutatók romlása. A perzisztencia átlagosan 74,0 % volt, de ez az értékmérő rendkívül nagy szórást mutat. A legrosszabb érték 61,1 %, míg a legjobb 83,2 % volt, ami szintén a menedzsment fontosságát mutatja olyan tulajdonságok esetén is, amelyeket elsősorban genetikailag meghatározottnak gondolunk.

A hús-termelésellenőrzött tehenek létszáma nem változott jelentősen az elmúlt évben (3713 ellenőrzött tehén 29 gazdaságban), és a zárasi adatok lényeges javulást mutatnak a nem fejt tenyészetek szaporasági mutatóit tekintve. A 2006. évi átlagos induló tehénlétszámra jutó borjúszaporulat 72,7% volt, ami több, mint 10 %-kal haladta meg a 2005. évi eredményt. A legjobb tenyészet 93,4(!) %-os mutatóval büszkélkedhet. Ez a gazdaság az elmúlt öt évben folyamatosan 90 % körüli eredményt produkált, ami

szintén alátámasztja a fent említetteket, mely szerint a szarvasmarha szaporaságát elsősorban a környezeti hatások, és csak kevésbé a genetikai paraméterek határozzák meg, kedvező feltételek és odafigyelés mellett a magyartarka kiugróan jó reprodukcióra képes.

A választott borjak 205 napra korrigált tömege 253 kg volt a hímivarú- és 246 kg a nőivarú borjak esetében.

Az Egyesület Szakbizottsága az idei évre is meghatározta a minimum bikanevelő szinteket, ami a fejt tehenek esetében legalább 112 KTI (Kettős Termelési Index), míg a nem fejt tenyészeteknél min. 105 KMI (Kombinált Minősítő Index) lehet. Ez mindkét esetben az aktív populáció legjobb két százalékát jelenti.

A 2007. májusi tenyészértékbecslés ismét néhány kiváló bikával gazdagította a fajta szaporítóanyag kínálatát. A 17043

Kocséri Apafi Samurai 1065 kg tej- és 109 tőgy Tenyész-Értékkel (TÉ) a legjobbak között szerepel, míg 17337 Kocséri Aréna Lotarry 905 kg tej TÉ mellett +0,40 (!) zsír %- és +0,06 fehérje % javítást produkál, és 138 KTI-vel vezeti a tej-tenyészértékkel rendelkező bikák rangsorát. Aréna azon kivételes apaállatok közé tartozik, melyek rendkívül magas tej TÉ mellett is képesek a beltartalmat javítani. Külön öröm emellett, hogy 114 tőgy TÉ-ével is a listavezetők közé tartozik.

Tenyészet	laktáció db	K.e.k.i nap	Tej kg	Zsír kg	Zsír %	Feh. Kg	Feh. %
Ráczné Gyalog Stefánia, Szombathely	16	381	6720	256,4	3,82	233,4	3,47
Ficsór Árpád	44	381	6281	232,3	3,70	213,7	3,40
Vértess Gábor, Kőröstarcsa	58	386	6167	235,1	3,81	203,3	3,30
Kaposvári Egyetem Tan- és Kísérleti Üzem	61	378	5961	227,1	3,81	194,6	3,26
Rácuunió Kft., Szombathely	27	349	5794	222,8	3,84	198,6	3,43
Mező-Partner Kft., Gádoros	72	384	5752	230,2	4,00	185,3	3,22
Pannónia Mg. Zrt., Bonyhád	549	405	5578	214,0	3,83	185,3	3,32
Kossuth Mg. Szöv., Tevel	222	407	5557	236,5	4,26	184,7	3,32
Mg. Term. És Váll. Szöv., Cserkeszőlő	359	376	5412	222,7	4,11	187,2	3,46
Family Kft., Mesterháza	45	405	5370	180,5	3,36	178,4	3,32
Petőfi Mg. Szöv., Kocsér	298	407	5326	193,7	3,64	174,3	3,27
Madagro Kft., Madocsa	233	389	5325	198,1	3,72	179,7	3,37
Rongits Ferenc, Máriakálnok	15	414	5275	196,6	3,73	168,9	3,20
Dunaszentgyörgyi Mg. Szöv.	36	403	5105	195,1	3,82	166,2	3,26
Felszabadulás Mg. Szöv., Szombathely	127	409	5081	223,7	4,40	159,7	3,14

A legjobb telepek 2006. évi rangsora tej-kg alapján

Dr. Húth Balázs fejlesztési- és marketingvezető, MTE

KOSSUTH MG. SZÖVETKEZET, DUNAFALVA

Az újságunk nyári számában ezúttal a dunafalvai Kossuth Mezőgazdasági Szövetkezetet mutatjuk be olvasóinknak. A múltról, a jelenről és az elképzelte jövőről beszélgettem Karl Antal elnök úrral és kollégájával, Szekeres Terézszel.

A szövetkezet 1964-ben alakult és közel 2500 ha területen gazdálkodott, amely mára 1010 hektárra zsugorodott. A szántó nagyobb részén kukoricát, búzát, őszi- és tavaszi árpat, valamint szóját, míg kisebb részén silókukoricát (100 ha) és lucernát (119 ha) termesztnek.

A földek művelését a betakarítás kivételével jól felszerelt és korszerű gépparkkal végzik (New Holland, Landini és MTZ traktorok, rakodógépek, tehergépkocsik).

Az állatállomány zavartalan takarmányellátásának biztosítása érdekében saját 10 t/óra kapacitású takarmánykeverővel is rendelkeznek. Így a saját előállítású gabonához kizárólag premixet kell vásárolni, amely jelentős költségmegtakarítást eredményez. A gazdaság a takarmányellátás terén teljes mértékben önellátó.

A szövetkezet szarvasmarha telepét 1971-ben adták át, teljes férőhely kapacitása 430 tehén és szaporulata, amely elhelyezésére 3 darab egyenként 270 férőhelyes kötött, DeLaval tejvezetékes fejőrendszerrel felszerelt istálló szolgál. A borjak egyedi borjúketrecben, míg a növendékek kifutóval ellátott istállóban tartózkodnak. Jelenleg 310 kettőshasznú magyartarka tehén termel, amelyből átlagosan 255 egyednek fejnek. Az aktuális tehénlétszámon túl még 34 vemhes és 67 szűzűsző, valamint a borjak tartózkodnak a telepen.

A gazdaság tenyésztésfilozófiája az elmúlt évtizedekben jelentős mértékben változott. Az egykori Kaposvári Mezőgazdasági Főiskolával közös kutatási program keretében elsőként alkalmazták a magyartarka x red holstein-fríz ún. váltogató (criss-cross) keresztezést. Később a tartás és takarmányozási lehetőségeiket figyelembe véve döntöttek a fajta mellett, mivel a magyartarka vérhányad növekedésével a tehenek jobban viselték a kötött technológiát és a hasz-

nos élettartam is javult. Így közel egy évtizede kizárólag magyartarka tenyészbikákkal termékenyítik a nőivarú állományt. A céltudatos tenyésztés eredménye napjainkra meghozta gyümölcsét, hiszen a fiatal generáció jelentős hányada jó küllemmel és tejtermeléssel büszkélkedhet. A tényyszerűséghez hozzátartozik azonban, hogy a szövetkezet hosszú ideje aktívan részt vesz a tenyészbikák ivadékvizsgálatában, ami azt eredményezi, hogy évekkel korábban jutnak az ígéretes, fiatal generáció szaporítóanyagához, így biztosítva az átlagosnál nagyobb genetikai előrehaladást.

A legfrissebb befejeési adatok alapján a fejési átlag 17,59 kg, míg az istálló átlag 13,58 kg. A kiegyensúlyozott takarmányozásnak köszönhetően a termelt tej beltartalmi paraméterei stabilak; a zsírtartalom 4,06%, míg a fehérjetartalom 3,20%. A tejvezetékes fejőrendszernek és a szakavatott munkaerőnek köszönhetően a csíraszám 16 000 db/ml, a szomatikus sejt szám pedig 264 000 db/ml.

A takarmányozásban jól elkülöníthető egymástól a téli és a nyári technológia. Télen a tehenenként 25-30 kg silókukorica szilázst 6 kg lucernaszenával és termeléstől függő pótabrakkal egészítik ki. A nyári időszakban a tejmenyiség növelése érdekében egyenként megközelítőleg 50 kg zöldlucernát kaszálnak le és hordanak be az istállókba

napi rendszerességgel. Ilyenkor a silókukorica szilázs mennyiségét 8-10 kg-ra csökkentik a 6 kg széna és a pótabrak szinten tartása mellett. A szárazonállóknál a tömegtakarmányon túlmenően 1,5-2 kg gazdasági abrakkeverék biztosítja a tehenek következő laktációra történő felkészítését.

A naponta megtermelt 4000-4200 kg tejet tejfeldolgozóknak értékesítik, sajnálatos módon az országra jellemző alacsony felvásárlási áron. Ugyanakkor a napos bikaborjakat és növendék bikákat igény szerint kedvező áron tudják értékesíteni még a mai rendkívül kedvezőtlen piaci körülmények között is. A vemhes üszőre szintén nagy az érdeklődés, az eladható mennyiséget ugyanakkor a tenyésztőánpótlás volumene jelentős mértékben befolyásolja.

A szövetkezet vezetése a folyamatos technológiai fejlesztésben látja a jövőt. Valamennyi termelő istállóban korszerűsítették a fejőberendezést és az extra tejminőség biztosítása érdekében beszerettek egy új 5000 literes tejhűtőt. Természetesen kihasználják az EMVA keretében a trágyakezelés korszerűsítésére meghirdetett célprogramot is.

Küldöttközgyűlés - Bonyhád, 2007. április 19.

XIV. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok Szakkiállítás és Vásár 2007. április 27-29.

A Szimentáli Világszövetség elnökségi ülése Csehország, 2007. május 26-31.

Magyartarka Szakmai Nap Köröstarcsán 2007. június 14.

MAGYARTARKA SZAKMAI NAP KÖRÖSTARCSÁN

A Magyartarka Tenyésztők Egyesülete június 14-én immáron második alkalommal rendezte meg tenyészállat és gépbemutatóval egybekötött Szakmai Napját a békés megyei Köröstarcsán.

Az Egyesület elnökének, Rácz Károlynak megnyitója után a házigazda, Vértes Gábor tenyésztőnk köszöntötte a népes közönséget. Ismertette gazdaságának történetét, elmondta, hogy néhány évvel ezelőtt egy gazdátarsa javaslatára fogott bele a magyartarka tenyésztésébe. Az akkor még néhány tehénből álló állományát a gencsapáti szövetkezetből vásárolta, majd a mezőhegyesi Ménesbirtok Rt. kiváló genetikai értékű tenyészállataival gyarapította gazdaságát. A fáradságos munka és kitartás meghozta gyümölcsét, mára bikanevelő tenyészetté vált és közel 80 tehenes gazdasága segíti a fajta Tenyésztési Programjának végrehajtását. Vértes Gábor maximálisan elégedett a fajtával, a 2006. évi zárási adatok alapján az állomány laktációs termelése 6167 kg, de nem ritkák a 8000 kg felett termelő tehenek sem. Természetesen a nagy termelést megfelelő mennyiségű és kiváló minőségű takarmánnyal kell kiszolgálni. A takarmányozástechnológia monodiétás, a silókukorica szilázs és fóliába töltött lucernaszenázs mellett erjesztett, roppant kukorica és tejelő koncentrátum szolgálja a magas termelést. Vértes Gábor nem bánta meg, hogy a magyartarka fajta mellett döntött, az állatok egészségesek, ellenállóak, a gyógyszerköltség eleynyszó, jó reprodukcióval büszkélkedhet és mindezek mellett nem ritkák az 5-6. laktációjukat teljesítő tehenek sem. Ezt követően a köröstarcsai óvoda és általános iskola, valamint a körösladányi citerazenekear szórakoztatta a megjelent vendégeket.

A délelőtti program zárásaként szakmai előadásra került sor, amelyben áttekintet-

ték az állatalapú támogatási rendszer változásait, a fajta jelenlegi termelési paramétereit, erősségeit, gyengeségeit és a tenyésztés irányát.

A magyartarka tejtermelése öröndetes módon évről-évre növekszik, 2006-ban átlagosan 5302 kg tejet termelt, 3,77%-os zsír- és 3,32%-os fehérjetartalom mellett. A tejtermelés és a hasznosanyag tartalom közötti negatív összefüggés természetesen e fajtában is érezhető, hiszen a tejmenyiség növekedésével csökken a beltartalom. Ez azt üzeni számunkra, hogy a tenyésztésben az eddigieknél még fokozottabban kell ügyelni a két értékes tejalkotó javítására. Az országos átlagtermelés ugyanakkor nem tükrözi hűen a fajta genetikai képességeit, hiszen elhangzott, hogy a legjobb 10 gazdaság termelési átlaga megközelíti a 6000 kg-ot (5979 kg). Ugyanakkor kevésbé öröndetes tény, hogy a két ellés közt eltelt napok száma tovább növekedett már elérte a 410 napot! A genetikai képességek kihasználásához és a reprodukciós tulajdonságok javításához elengedhetetlen az okszerű, az igényeket teljes mértékben kielégítő takarmányozás. Tudomásul kell vennünk, hogy a tejtermelés maximalizálásához és a kiegyensúlyozott reprodukcióhoz a magyartarka tehenek is teljes értékű, jó minőségű takarmányt igényelnek. Nem engedhetők meg a szakmai köztudatban még sok helyen élő, a költségtakarékosságot rosszul értelmező takarmányozási döntések (olcsó, kétes minőségű melléktermékek, penészes széna, szalma, stb.). A leírtak figyelembe vételével jelentősen javíthatjuk állományunk termelési és reprodukciós tulajdonságait, amely a nagyobb árbevételben és ezen keresztül a növekvő profitban realizálódik.

A magyartarka esetében a tejtermelés mellett fontos szerepet játszik a hústermelő képesség is, amely a fajta esetében komoly értéket képvisel. E tekintetben a

fajta az európai hegyitarka fajtaváltozatok (némettarka, osztráktarka, csehtarka, stb.) közül a legjobbak közé tartozik. Élen áll a vágási % és az EUROP-izmoltóság tenyészértékben! A kiemelkedő a hús márványozottsága és porhanyóssága.

Végezetül pedig megválaszolandó került a "Milyen is az ideális magyartarka tehén?" kérdés: konszolidált és koncentrált tejtermelés, stabil anyagforgalom, egészséges tőgy, jó termékenység, magas életteljesítmény és kiváló hústermelő képesség.

A délutáni program tenyészállat és ivadékcsoport bemutatóval folytatódott. A csodálatosan felkészített egyedeket Harmat Ákos tenyésztésvezető és Vértes Gábor tenyésztő mutatta be az érdeklődőknek.

Ezt követően a békéscsabai Agrobékés Kft. és a szolnoki GITR Zrt. jóvoltából a legkorszerűbb tömegtakarmány betakarító gépsort munka közben láthatták a tenyésztők. Ezen kívül kiállításra kerültek különböző teljesítményű traktorok, bálázók, takarmánykiosztó kocsik, hígtrágya kijuttató pótkocsik és teleszkópos rakodógépek.

A nap zárásaként pedig a kiváló szakácsok munkáját dicsőítő, magyartarka húsból készült pörköltet fogyasztotta el a nagy melegben elfáradt és megéhezett vendégsereg.

A cikk írójaként nem maradt más tisztem, mint az Egyesület nevében megköszönjem Vértes Gábornak és kedves feleségének, valamint családjának és munkatársainak azt az áldozatkész munkát, amelyet a rendezvény sikere érdekében tettek. Köszönet a köröstarcsaiaknak, hogy vendégül láttak bennünket, az ANIVET Kft.-nek, a PURINA-nak, az Agrobékés Kft.-nek és a GITR Zrt.-nek, hogy támogatták szakmai napunkat és jelenlétükkel emelték az esemény színvonalát!

Dr. Húth Balázs fejlesztési- és marketingvezető, MTE

A SZIMENTÁLI VILÁGSZÖVETSÉG ELNÖKSÉGI ÜLÉSE CSEHORSZÁGBAN

A Szimentáli Világszövetség május 26-31. között rendezte elnökségi ülését Csehországban, ahol valamennyi tagállam népes delegációval képviseltette magát.

A Magyararka Tenyésztők Egyesületét Rácz Károly elnök, Füller Imre ügyvezető igazgató, dr. Stefler József egyetemi tanár, az Európai Hegyitarka Tenyésztők Szövetségének titkára, dr. Polgár J. Péter egyetemi docens, Szakbizottsági tag, Harmat Ákos tenyésztésvezető és dr. Húth Balázs fejlesztési- és marketingvezető képviselték.

Az elnökségi ülés megnyitójának és a miniszeri fogadásnak a prágai Cseh Nemzeti Múzeum adott otthont, ahol Franz Xavier Stürzer a Világszövetség elnöke megköszönte a Cseh Köztársaságnak a rendezést és a munka elismeréseként a Szövetség nyakkendőjét adta át a cseh mezőgazdasági miniszternek és az Egyesület elnökének Roman Sustaceknek. A fogadást követően vendéglátóink egy éjszakai hajókirándulásra invitáltak bennünket, ahol a Moldva folyóról gyönyörködhattünk a festői főváros, Prága esti fényeiben.

A tartalmasra sikeredett második nap prágai városnézéssel kezdődött, majd a faramalmakat a csehek híres nemzeti sörözőjében az "U Fleku"-ban pihentük ki. A sör mellé természetesen nemzeti konyhájuk kiváló ételeit szolgálták fel.

A világszövetség elnökségi ülésére május 29-én Jihlavában került sor, amelyen részt vett valamennyi jelenlegi és a három felvételét kérő ország (Lengyelország, Hollandia, Kína) képviselője.

Az elnöki köszöntő után az ülés a gazdasági bizottság vezetőjének, Hugo Valentinnak pénzügyi beszámolójával folytatódott. E szerint a Világszövetség pénzügyi helyzete stabil, a 2006. évi nyereség 3989,62 CHF volt.

Fontos és mindig visszatérő téma a fajta-marketing kérdése, amelynek állásáról Josef Kucera alelnök tájékoztatt bennünket. Az elmúlt évben 24 000 látogatója volt a szövetségi honlapnak, amelynek külön

érdekessége, hogy a kapcsolódások 40%-a nem tagországbeli. Ez azt mutatja, hogy a fajta iránt élénk az érdeklődés a világ más országaiban is. Elképzelése szerint a jövőben felkerülne egy általános fajtaleírás, majd a tagországoké is, képekkel gazdagon illusztrálva.

Nagy érdeklődés követte dr. Yachun Wang előadását Kínából. A Kínai Népköztársaságban összesen 138 millió (!) szarvasmarhát tartanak nyilván. Ezek zömében a helyi primitív fajták gyökereiből alakultak ki, termelési paramétereik tekintetében azonban nem tudják felvenni a versenyt a korszerű világfajtákkal. Legfőbb előnyük a könnyű ellés (25 kg-os születési súly) és az ízletes, jól márványozott hús. A hátrányok között említhető az alacsony tejtermelés (4500 kg körül), a heterogenitás és az alacsony növekedési erély. Általánosságban elmondható, hogy az ország tehenállományának 80%-a kisüzemben termel, a tehenlétszám 1-5 egyed között változik. Jelen vannak természetesen a nagy világfajták képviselői is. Az első hereford importra 1974-ben került sor, majd a szimentáli következt Németországból, Ausztriából, Svájcban és Franciaországból. Elgondolkodtató ugyanakkor, hogy jelenleg a tenyészállat import már nem az Európai Unióból, hanem az Egyesült Államokból és Kanadából érkezik.

Napjainkban közel 6 millió szimentáli és szimentálival keresztezett szarvasmarha található Kínában. A Szimentáli Tenyésztők Egyesülete 1981-ben alakult, a legfontosabb tenyészcéljuk a tejmenyiség, a beltartalom, a testalakulás és az izmoltság javítása. A termelésellenőrzött szimentáli állományok 6000-7000 kg közötti tejtermeléssel büszkélkedhetnek!

A szarvasmarha-tenyésztés terén Kínában óriási tartalékok vannak, hiszen a világon a második legnagyobb legelőterülettel rendelkező ország, ugyanakkor az előállított marhahúsnak csak 2%-át termelik meg legelőn. A marhahús ára európai szemmel nézve egyébként olcsó, az üzletekben 2 Euró körül mozog kilója.

A húsmarhatartásban a szimentáli és a szimentáli keresztezett állományok a legnépszerűbbek. A szimentáli vérségű primitív

fajták hízó bikái 24 hónapos korban 500-600 kg súlyúak, a vágási kihozatal 60,2%, a félttest súlya pedig 330 kg körül mozog, amely Kínában az ottani takarmányozási viszonyok között jónak számít.

Szintén tanulságos volt számunkra, hogy Kína elsősorban nem vásárolni szeretne tenyészállatokat és szaporítóanyagot, hanem eladni. Ez különösen néhány nagy, európai mesterséges termékenyítő állomás munkatársait lepte meg.

Ezt követően a lengyel szimentáli tenyésztésről hallgathattunk meg egy jól felépített, átfogó képet nyújtó előadást. Lengyelországban a hegyitarka nem a legelterjedtebb szarvasmarha fajta, hiszen az ország két milliós tehenállományából mindössze 40 000 a szimentáli tehen, amely tenyésztőterülete elsősorban DK-Lengyelországra korlátozódik. Nem véletlen, hogy az 1994-ben megalakult tenyésztő szervezet legfontosabb céljának tekinti a fajta országos elterjesztését. Kedvezőbb a fajta aránya a húshasznú populáción belül, a 10 000 húshasznú tehen 20%-a hegyitarka.

A tenyésztésszervezés társadalmasítása hazánkánál jóval később kezdődött. A Lengyel Szarvasmarha Tenyésztők Szövetségét 2004-ben hozták létre, amely teljes egészében átvette a törzskönyvezést az államtól, 2006-tól pedig a tej- és a hústermelésellenőrzést is ez a szervezet végzi. Végül céljuk a mesterséges termékenyítő állomások integrálása, így egy kézben összpontosulna a tenyésztésszervezés valamennyi láncszeme.

Az elnökségi ülés zárásaként érdekes és tanulságos előadást hallhattunk az Európai Unió tej- és marhahús termeléséről és a várható tendenciákról. Az EU mezőgazdaságában 15 millió ember dolgozik, amely kismértékben ugyan, de évről-évre csökken. Hasonló tendencia figyelhető meg a szarvasmarha állomány változásában is. 2006-ban 84,7 millió szarvasmarhát tartottak nyilván az EU tagállamaiban, amely létszám a 2005. évinél 1,1%-al kisebb. Az újonnan csatlakozott Bulgáriában és Romániában növekedés figyelhető meg. A tejelő tehenek létszáma 2010-re várhatóan 21 millió egyedben stabilizálódik. A húsmarha létszám 2000-ig dinamikusán nőtt,

majd ezt követően öt év alatt 2%-al csökkent.

Az EU-27 marhahústermelése 2006-ban 8 210 000 tonna, amelynek közel felét Franciaország, Németország és Olaszország állítja elő. Az EU-15 országokban a lakosság marhahús fogyasztása 20,3 kg/fő. Az export-import egyenleg továbbra is kedvezőtlenül alakul, az import (500 000 t) több mint a fele az exportnak (230 000 t), amely a marhahús árban folyamatosan érződik. A termelőknek némi bizakodásra adhat okot, hogy a fogyasztás folyamatosan nő, tehát a marhahús és a marhahúsból készült termékek továbbra is népszerűek a legfontosabb felvevő piacokon. A szakértő szerint Románia és Bulgária tagsága középtávon nem befolyásolja lényegesen a marhahús termelést, a piaci zavar elsősorban a nagyarányú dél-amerikai importnak tudható be.

Stanislav Jas előadását a tejpiac elemzésével zárta. Elmondta, hogy a tejárak 2001 óta fokozatosan csökkennek, amely élénk koncentrációt eredményezett az ágazatban. Példaként említette, hogy Dániában 5 év alatt megtízszereződött a farmonkénti tehénlétszám, jelenleg ez a szám 93 tehén! Az EU tejpiaca liberalizálódik, amelynek következménye a további állomány és eszközkoncentráció. A tej- és tejtermék fogyasztás a fejlett régiókban évről-évre növekszik, amely keresleti piacot és várhatóan növekvő árakat eredményez. Véleménye szerint a versenyképes tejtermelő országok egyre inkább északra és keletre tolnak. Bízható lehet a hazai ágazati szereplőknek, hogy Magyarország a versenyképes országok között foglal helyet.

A következő nap szakmai szempontból szintén hasznosan telt, hiszen a világ szimentáli tenyésztésének legfontosabb tendenciáiról hallhattunk előadásokat.

A megnyitót követően a Cseh Köztársaság mezőgazdasági miniszterhelyettese átfogó képet adott országának mezőgazdaságáról. Az ágazatban foglalkoztatottak aránya 3,8%, a GDP-hez pedig mindössze 2,8%-al járul hozzá. A szántóterületeken intenzív növénytermesztést folytatnak, míg a legelőterületeket döntően kérődzőkkel hasznosítják. Csehország 2,7 milliárd kg tejkvótával rendelkezik, amelyet az elmúlt évben 0,6%-al túlteljesítettek. A volt szocialista országok közül itt volt a legmagasabb az egy főre jutó marhahús fogyasztás (30 kg/fő/év), amely mára 9,5 kg-ra csökkent. A miniszterhelyettesi beszámoló után Josef Kucera a Cseh Hegyitarka Tenyésztők

Egyesületének ügyvezető igazgatója szolt az ország szimentáli tenyésztéséről.

Csehországban hazánkhoz hasonlóan a XIX. század végén kezdődött meg a fajta tenyésztése. 1924-ben már az ország tehénállományának nagy részét hegyitarka bikákkal termékenyítették. 1970-től közel tíz éven keresztül ayrshire és red holstein-fríz fajtákkal keresztezték, amelynek nyomai a jelenlegi állományon is fellelhetők. Az országban 574 000 hegyitarka tehenet tartanak nyilván, amely a tehénállomány közel 50%-a. A 36 685 gazdaság átlagos tehénlétszáma 148 egyed, a tehenek 84,3%-a 100-nál nagyobb létszámú telepeken termel. A tenyésztési program végrehajtását nagyban segíti, hogy az állomány 96,3%-a termelésellenőrzés alatt áll! A nagy populáció igényli a nagy létszámú tenyészbika előállítását. A tenyésztő szervezet a mesterséges termékenyítő állomásokkal együttműködésben évente 90 fiatal bikát indít ivadékvizsgálatban. A genetikai előrehaladás említésre méltó, 2006-ban a laktációs átlagtermelés 6162 kg, ugyanakkor Csehországban a tejtermelés javítása a tenyészcélban a hazainál nagyobb súllyal szerepelt, amely a tehenek gyengébb izmoltságában is megmutatkozik.

Végezetül elmondta, hogy a hegyitarka tenyésztésének komoly jövője van, ugyanakkor nem tagadta, hogy a piaci verseny a korábban még nagyobb állománykoncentrációt fog eredményezni.

A fitness tulajdonságok fontosságáról a bécsi Zuchtdata munkatársa dr. Christa Egger-Danner tartott érdekes előadást. Szerinte nem a tejtermelés a fontos, hanem a problémamentes tehen és az ezen keresztül realizálódó profit. Kimutatása szerint Ausztriában minden előállított tejet literenként 0,8 Cent állatorvosi költség terhel! Az egyre növekvő élelmiszerbiztonsági elvárások tovább növelik a fitness tulajdonságok szerepét, hiszen egészséges élelmiszert csak egészséges állattal előállított alapanyagból készíthetünk. A korábban már többször hivatkozott állománykoncentráció is tovább növeli az említett tulajdonságocsoport szerepét, hiszen a nagy létszámú telepeken csak az egészséges, jó ellenálló- és alkalmazkodóképességű egyedek képesek hosszú időn keresztül termelésben maradni.

A döntően a tejtermelésre összpontosító előadásokat Peter Massmann a dél-afrikai szimentáli tenyésztésről tartott előadása követte, ahol köztudottan az extenzív marhahústermelés egyik alapfajtája. Az első

németországi tenyészállat import 1893-ban érkezett Namíbiába, majd innen terjedt át a Dél-Afrikai Köztársaság területére, ahol kiváló tulajdonságainak köszönhetően a legnagyobb létszámban tenyésztett húsmarhafajtává vált (aránya 38%). Mind tisztavérben, mind pedig keresztezésben jó anyai vonal, de terminál fajtaként is diadalmasodik. Az éghajlati és takarmányozási adottságokhoz igazodva a tenyésztők elsősorban a közepes rájáru, fedett, szemfolttal (ókula) rendelkező állatokat kedvelik, a kisebb létfenntartó takarmányszükséglet és az élőködőkkel szembeni nagyobb ellenállás miatt.

A konferencia zárásaként a Világ- és az Európai Szövetség a tartalmas és sikeres rendezvénysorozat megszervezéséért ajándékokat adott át a cseh tenyésztőszervezet elnökének és ügyvezető igazgatójának.

A gazdag és jól felépített program keretében természetesen minden napra jutottak teleplátogatások, a régió történelmi nevezetességeit bemutató kirándulások.

A közel egy hét alatt a mai kor elvárásainak megfelelő, korszerű, az állat- és a környezetvédelmi előírásokat maradéktalanul teljesítő tejtermelő telepeket láthattunk. A 600-800 tehenes gazdaságokban 7000 kg feletti laktációs termelések, korszerű, nagy belmagasságú, pihenőboksos istállók, és a legkorszerűbb fejőházak fogadtak bennünket. A beruházásoknál kiemelt szempont volt a környezetvédelem és a termelő állomány komfortja, ugyanakkor a felesleges kiadásokra (pl. kerítés) nem fordítottak nagy hangsúlyt. A telepek vagyónvédelmét a legtöbb helyen 3-4 soros villanypásztor biztosította. A látott üzemekben a monodiétás takarmányozás általános, a silókukorica szilázsából, pillangós szenázsból, szénából és abrakból álló keveréket takarmánykeverő-kiosztó kocsijuttatja az állatok elé.

A kiváló, jól szervezett szakmai, kulturális és gasztronómiai programok zárásához méltóképpen illeszkedett az utolsó napon Redesinska Svratkában megrendezett tenyészállat kiállítás, ahol a bemutatott csoportokat a nemzetközi résztvevőkből álló zsűri rangsorolta és jutalmazta a legjobbakat.

A Világszövetség elnökségi ülésének keretében emlékeztetéses hetet tölthettünk Csehországban, ahol a szakmai programok mellett ízelítőt kaptunk e csodálatos ország történelméből, kultúrájából.

Köszönet érte Vendéglátóinknak!

Földes Péter

Vajda György

BEMUTATKOZUNK: BEUKER HUNGÁRIA KFT.

A világon mindenütt, így Európában és Magyarországon is folyamatosan előtérbe kerülnek a különböző melléktermékek a takarmányozásban. Gazdaságosabbak, mint a termelt ipari takarmányok, emészthetőségük jobb a gyártásból kifolyólag, beltartalmuk is kiváló.

A BEUKER Group leányvállalata a Beuker Szlovákia 1997 óta működik. A közép-kelet európai cégcsoport alapítója (Csehország, Magyarország), a Beuker Hungáriát 2006-ban alapította. A bejegyzés ideje alatt a Beuker Szlovákia Kft. szállított a termelőknek.

A BEUKER Hungária Kft. fő tevékenysége a nedves élelmiszeripari melléktermékek forgalmazása és azzal kapcsolatos szaktanácsadás.

Termékeink magas fehérje és energia tar-

	AMYGOLD nélkül	AMYGOLD-al
Zabosbükköny szenázs	25 kg	25 kg
Füves hereszéna	3 kg	3 kg
AMYGOLD		8 kg
	6 kg abrak	3 kg abrak
Kukorica	50%	0%
Búza, Triticale	23%	73%
Szója	18%	18%
Foszfor kiegészítő	2%	2%
Takarmány só	2%	2%
Premix	5%	5%
Szemes zab	1 kg	1 kg

Nagytejű csoport adagja

talmú, szarvasmarha és sertés takarmányozására kiváló takarmányok, amelyek csak megfelelő minőségű növényi nyers-

anyagból élelmiszerek gyártásánál keletkeznek: AMYGOLD, SÖRTÖRKÖLY, SÖRÉLESZTŐ, MALÁTACSIRA stb.

AMYGOLD - Ízletes takarmány

A nedves élelmiszeripari mellékterméket jó minőségben, egész évben folyamatosan tudjuk az Önök részére biztosítani. A magyar termelők egy része már ismeri a BEUKER-t. Szeretnénk minél több termelővel megismertetni a BEUKER filozófiát- ÉRTÉKES EMBERNEK, ÁLLATNAK, ÉS ÉLETKÖRNYEZETNEK. A filozófia magában foglalja a partnerek megbecsülését, segítségét, jó kapcsolat kialakítását, az egyenletes takarmányminőséget és az életkörnyezet megtartását.

Nedves takarmányok forgalmazásában, tárolásában, szállításában szerzett nagy tapasztalatunkat minden esetben a termelők javára fordítjuk. Logisztikai hátterünk már hosszú évek óta bizonyít. Képzett és gyakorlatias szakembereink mindenben a termelők rendelkezésére állnak. A termékpalettánk folyamatosan bővül. Szeretnénk minnél több kiváló minőségű termékkel az állattartók rendelkezésére állni a jövőben.

Jelenleg a szarvasmarhatartóknak egy kiváló termékkel az AMYGOLD-al állunk rendelkezésükre. Az AMYGOLD energiában, fehérjében és foszforban gazdag kiváló minőségű takarmány. Magas emészthetőség (az alkotók 70-80 %-ban emészthetők), kellemes íz és illat jellemzi ezt az értékes takarmányt. Vékonybélben emészthető fehérjét és keményítőt is tartalmaz.

AMYGOLD - Könnyű tárolni

Eredményeik magukért beszélnek. Partnereink szarvasmarha állományában a legtöbb helyen javult az étvágy, nőtt a tejtermelés (termelési színvonalától függően 1-3 literrel), alacsonyabb tejbeltartalmat is jó irányba befolyásolta az Amygold etetése. Gazdasági szempontból a takarmányozási költséget csökkentheti, ha az abrak vagy az abrakösszetevők mennyiségét csökkentik. A takarmányadag árának ilyen arányú csökkenését Rác Károly egyesületi elnöknel vizsgáltuk (táblázat).

Az átlagos 7 kg AMYGOLD kiváltott 3

kg kukoricát, 0,5 kg szóját, 0,06 kg foszfor kiegészítőt.

Átlagos árakkal számolva: kukorica 30 Ft/kg, szója 60 Ft/kg, foszfor kiegészítő 42 Ft/kg, AMYGOLD 13,6 Ft/kg, akkor: 122 Ft - 95 Ft = 27 Ft megtakarítás.

Bővebb tájékoztatást kaphatnak termékeinkről a BEUKER Hungária Kft. munkatársaitól:

Földes Péter	+36-30-504-3507
Vajda György	+36-30-504-3527
Logisztikai központ	+421-31-550-4833

FIGYELEM!

Ebben a hónapban három fontos rendelet jelent meg melyekről, az egyesület összejegyzetein már szoltunk Önöknek.

Az 54/2007 (VII. 02.) számú FVM rendelet, amely többek között az állatalapú támogatások összegét is meghatározza.

Hízottbika-tartás támogatása: történelmi bázisjogosultságonként legfeljebb 41.100 Ft támogatás vehető igénybe.

Tejtermelés támogatása: a tejtermelő történelmi bázis alapján legfeljebb 8.070 Ft/tonna támogatásra jogosult.

Extenzifikációs szarvasmarha-tartási támogatás: történelmi bázisjogosultságonként legfeljebb 13 800 Ft támogatásra jogosultak.

E három támogatási forma, ahogy ezt többször is elmondtuk, a 2007. évtől termeléstől teljes egészében független lett.

Anyatehén-tartás támogatása: anyatehénenként termeléshez kötötten legfeljebb 28.500 Ft, termeléstől elválasztva történelmi bázisjogosultságonként legfeljebb 8.000 Ft támogatás vehető igénybe.

Az 53/2007. (VII. 2.) FVM rendelet az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szól. E rendelet tárgyalja az évente kötelező állategészségügyi vizsgálatok támogatását!

A 62/2007. (VII. 13.) FVM rendelet az Európai Unió környezetvédelmi, állatjóléti- és higiéniai előírásainak való megfeleléshez nyújtott támogatás igénybevételének részletes szabályairól szól. A 139/2004. (IX. 24.) FVM rendelet módosítása.

A rendeletek elérhetők az egyesület honlapján. www.magyardartarka.hu

Füller Imre ügyvezető igazgató, MTE

AZ ÁLLATTENYÉSZTŐ SZAKMA ISMÉT ÖSSZEGYÜLT HÓDMEZŐVÁSÁRHELYEN

2007. április 27 - 28 - 29. a "Szent György Napi" XIV. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok Szakkiállítás és Vásár Hódmezővásárhelyen. Az elmúlt években a rendezők meghívják valamelyik szomszédos országot a kiállításra. 2007-ben Szlovénia volt a meghívott ország. Antal Gábor a Hódmezőgazda Zrt. vezérigazgatója köszöntötte a vendégeket, kiállítókat és résztvevőket, majd a kiállítást Gráf József miniszter úr nyitotta meg. A kiállítást köszöntötte a szlovén Mezőgazdasági és Erdészeti Minisztérium államtitkára is, aki miniszter úrral együtt megtekintette a kiállítást.

Számunkra a fő program a tenyészállatok bírálata délután kezdődött. 13 órakor indult a húsmarha bírálat, melyet dr. Korchma Csaba végzett, a kettőshasznú magyartarka bírálatára 14 órakor került sor. A show bíró Harmat Ákos tenyésztésvezető volt.

A tenyészállatok a következő gazdaságokból érkeztek:

Kettőshasznosítású magyartarka tehenet és vemhes üszőt Vértes Gábor köröstarcsai tenyésztőnk (4 tehén 1 vemhes üsző), Béke Agrárszövetkezet Hajdúböszörmény (3 vemhes üsző), Cserkeszőlői Mezőgazdasági Termelő és Vállalkozó Szövetkezet Cserkeszőlő (2 tehén 3 vemhes üsző), állítottak ki. Húshasznosítású típusból tehenet borjával, természetes fedeztetésre alkalmas tenyész bikát, vemhes üszőt és bio hízbikát mutattak be tagjaink, a Petőfi Mezőgazdasági Kft. Derecske (2 tehén borjával 2 tenyész bika), Néma Kft. Akasztó (2 tehén borjával), Béke Mezőgazdasági Szövetkezet Hajdúnánás (3 vemhes üsző), Huszár Gábor Hódmezővásárhely (2 bio hízbika).

Kettőshasznosítású típusban, vemhes üsző kategóriában I. helyezett: 103-as katalógus számú 30054 9986 2 ENAR számú Terka, apja: 15036 Stramy, tulajdonosa: Béke Agrárszövetkezet Hajdúböszörmény. II. helyezett: 107-es katalógus számú 30238 0002 0 ENAR számú Hegyes, apja: 7449 Heródes, tulajdonosa: Cserkeszőlői Mg.-i Termelő és Váll. Szöv. Cserkeszőlő. III. helyezett: 101-es katalógus számú 30365 8636 6 ENAR

számú Sűgő, apja: 16069 Rabat, tulajdonosa: Vértes Gábor köröstarcsai tenyésztőnk. Tehén kategóriában I. helyezett: 206-os katalógusszámú 30008 6143 9 ENAR számú Enikő, apja: 12634 Horb, tulajdonosa: Vértes Gábor köröstarcsai tenyésztőnk. II. helyezett a 202-es katalógusszámú 30238 0157 3 ENAR számú Rózsa tulajdonosa: Cserkeszőlői Mg.-i Termelő és Váll. Szöv. Cserkeszőlő.

Húshasznosítású típusban, tehén borjával kategóriában I. helyezett a 985-ös katalógus számú 30881 0322 5 ENAR számú Feles, apja: 13178 Hornist, borja 2007. 01. 01-én született, apja: 12928 Lejtős Takt, tulajdonosa: Petőfi Mg. Kft. Derecske. II. helyezett a 983 katalógus számú 32690 0072 7 ENAR számú apja: 17242 Derecskei Alkony Paszszív, borja született, 2007. 03. 15. apja: 19744 Nyögéri Earl Ákos, tulajdonosa: Néma Kft. Akasztó.

Vemhes üsző kategóriában II. helyezett a katalógus számú ENAR számú apja:, tulajdonosa: Béke Mezőgazdasági Szövetkezet Hajdúnánás. III. helyezett a katalógus számú ENAR számú apja:, tulajdonosa: Béke Mezőgazdasági Szövetkezet Hajdúnánás. Tenyész bika kategória I. helyezett a 981-es katalógus számú 30881 1630 0 ENAR számú természetes fedeztetésre alkalmas tenyész bika, apja: 17077 Derecskei Alfa Passzív a bika 2006. 01. 24-én született és 688 kg.

Külön díjak: Az OMT Zrt. különdíját az I. helyezett: 206-os katalógusszámú 30008 6143 9 ENAR számú Enikő, apja: 12634 Horb, tulajdonosa: Vértes Gábor köröstarcsai tenyésztőnk kapta. Az Egyesület leg szebb tőgyű tehén különdíját a II. helyezett a 202-es katalógusszámú 30238 0157 3 ENAR számú Rózsa tulajdonosa: Cserkeszőlői Mg.-i Termelő és Váll. Szöv. Cserkeszőlő kapta. Huszár Gábor Hódmezővásárhelyi tagunk a bio tenyészetéből állított ki két magyartarka hízbikát, melyet az Egyesület különdíjjal jutalmazott. A kiállításon 12. alkalommal vesz részt a Béke

Agrárszövetkezet Hajdúböszörmény dolgozója Tömöri Gábor. Az elmúlt évek alatt minden alkalommal gondosan felkészített állatokat vezetett fel. Az Egyesület az állatok felvezetésért, felkészítéséért különdíjat adott át Gábornak.

A díjkiosztó ünnepség végén került sor az igazán figyelemre méltó díjak átadására. A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal különdíját a Magyartarka Tenyésztők Egyesülete kapta az elmúlt évben végzett Egyesületi munka elismeréseként.

Ez úton is gratulálunk a díjazott állatok tenyésztőinek és tulajdonosainak, és köszönjük valamennyiük áldozatos munkáját, hogy felkészítették az állatokat és részt vettek a kiállításon. Köszönjük az Egyesület tagsága, vezetése nevében a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal különdíját.

Tagjaink jóvoltából minden nap finom ebéddel várhattuk vendégeinket. Pénteken a Vértes család és a derecskei Petőfi Mg. Kft. főztek marhapörköltet és slambucot, szombaton a főzőversenyen ifjú Vértes Gábor és Német Antal (Néma Kft. Akasztó) főztek és a Petőfi Mg. Kft. Derecske, marhapörkölt és slambuc volt a menü. Vasárnap, a Tonkó család főzött finom marhapörköltet és a Petőfi Mg. Kft. Derecske slambucot. Köszönjük a gazdáknak, gazdaságoknak, tagjainknak mindhárom napon a finom ebédet.

A szakma valóban összegyűlt Hódmezővásárhelyen ezen a kiállításon is. Az első két napon nem volt üllőhely a sátrunkban annyian kerestek meg bennünket. Ott voltak tagjaink, kollégák más hivatalokból, külföldi vendégek Ausztriából, Szlovákiából, Romániából és sok érdeklődő, az Egyesületbe belépni szándékozók.

A fajta bemutatókat, tenyészállat felvezetéseket minden alkalommal nagy érdeklődés kísérte. A bemutató tér megtelt érdeklődő és kíváncsiskodó emberekkel, úgy a tejelő marha bemutató téren, mint a húsmarha bemutató téren.

Vasárnap a gyors mérleg szerint egy jó kiállítást tudhatunk magunk mögött, amelyen a nagybetűs szakma is, tagjaink, tenyésztők az egész országból, - mint minden évben Hódmezővásárhelyen - részt vett.

In memoriam

dr. Szmodits Tibor
(1920-2007)

Életének 87. évében elhunyt dr. Szmodits Tibor nyugalmazott minisztériumi tanácsos.

Dr. Szmodits Tibor a budapesti Magyar Királyi József Nádor Műszaki- és Gazdaságtudományi Egyetemen 1942-ben okleveles mezőgazda (agrármérnök) képesítést szerzett. 1944-ben a "Toponári telivér szimentáli tenyészet"-ről készült értekezésével doktori fokozatot nyert.

1942-1945-ig herceg Eszterházy Pál uradalmában gazdasegéd-tiszt, majd 1945-1959 tanári pályára lép. (1950-1955-ig a Budapesti Állattenyésztési és Állategészségügyi Technikum igazgatója.) Rövid ideig kutatóként tevékenykedik, majd 1961-től a Földművelésügyi, majd jogutód minisztérium szarvasmarha-tenyésztési ágazat felelőseként dolgozott 1976. december 15-ig nyugdíjazásáig.

Nagyon sokat tett a szarvasmarha-tenyésztésért, szívügye a magyar-tarka tenyésztés volt. Szorgalmazta az 1961-ben megalakult Európai Tarkamarha Tenyésztők Szövetségéhez csatlakozásunkat, melynek 1964 óta Magyarország is tagja. 1974-ben megalakult a Tarkamarha Tenyésztők Világszövetsége, mely létrehozásának aktív közreműködője volt és a megalakuláskor vezetőségi tagja is lett.

Nyugdíjazásával nem hagyta abba a munkát. Előbb szaktanácsadóként dolgozott az Állami Gazdaságok Országos Központjában, majd a Pannon Egyetemen. 1986-1996-ig a Gödöllői Egyetemen tudományos főmunkatársként dolgozik.

Számos állami, minisztériumi és társadalmi kitüntetése közül hármat tartott a legbecsesebbnek:

- Kocséri Petőfi Szövetkezettől kapott "Kiváló dolgozó" kitüntetést,
- A MTA Agrártudományok Osztályától 2000. november 29-én hazaánk vezető állattenyésztőinek aláírásával átvett elismerést,
- A "Magyartarka Fajtaért" emlékérem, melyet 2003-ban kapott.

Halálával kiváló szakembert, barátot veszítettünk el. Számos könyv, tankönyv, publikáció szerzője, társszerzője. Aktív volt idős korában is, hiszen a Magyartarka című információs lapban hosszú ideig gondozta az "emlékezések" című rovatot.

Kedves Tibor bátyám maradandót alkottál, amire örökké emlékezni fogunk!

Felszeghy László
(1912-2007)

"Felszeghy László vasdiplomás agrármérnök gazdag és tartalmas élete 95. esztendejében 8 évig tartó példaadó türelemmel viselt súlyos betegség után 2007. május 22-én visszatért az Örök Hazába" - kaptuk a szomorú hírt.

Laci bácsi 1912 szeptember 24-én született a Zemplén megyei Hardicsán. Tiszadobon, majd Miskolcon tanul, gazdasági akadémiai oklevelét 1933-ban Debrecen-Pallagpuszta akadémián szerezte.

Már 1932 nyarán a néhai Károlyi Gyula tiborszállási uradalmán dolgozott, mint cséplési ellenőr, majd az akadémis elvégzése után újra Tiborszállásra - Szatmár megyébe - került, ahol az uradalom minden birtokán dolgozott. 1940-ben a nagykárolyi gazdaságba helyezték. A II. világháború végén a Károlyi birtokról a Mérk községhez tartozó Halmos tanyára kerül, ahol egy 3500khs birtokot irányított. 1946-ban a mezőhegyesi igazgatósághoz tartozó derekegyházi állami gazdaság vezetését bízták rá, majd 1951-től mint főállattenyésztő dolgozott tovább. 1953-ban az akkori mezőgazdasági miniszter Budapestre rendelte és a Törzsállattenyésztési Igazgatóság főállattenyésztőjének nevezte ki. 1957-ben az Állattenyésztési Főosztály osztályvezetője lett. 1961-től az Országos Törzskönyvezési Felügyelőség igazgatóhelyettese, majd 1964-től az Országos Állattenyésztési Felügyelőség főosztályvezetője, nyugdíjazásáig. Munkájának központjában, aktív és nyugdíjas korában is a szarvasmarha tenyésztés állt. A magyartarka tenyésztésben több mint két évtizedig dolgozott igen lelkesen. Munkásságát 1954-ben a "Kiváló állattenyésztő", 1956-ban "Munka érdemrend", 1972-ben "Munka érdemrend ezüst fokozata" kitüntetésekkel ismerték el. 2002-ben az alapítás évében kapta meg a "Magyartarka fajtaért" emléklapoktetet, és Egyesületünk "Tiszteletbeli" tagja lett.

Kedves Laci bácsi, maradandót alkottál, amire örökké emlékezni fogunk!

Halálotokkal önzetlen igaz emberek élete ért véget, mely a másokkal való cselekvő törődés és a belső erkölcszhöz való hűség jegyében telt. Mindannyiunk élete gazdagodott általatok, tiszta emberségetek mértékké vált szemünkben.

Isten Veletek!

MAGYARTARKA TENYÉSZBIKÁK SZAPORÍTÓANYAGÁNAK ÁRJEGYZÉKE

érvényes: 2007. július 1-től

KL SZ	NEV	KK	Mérb. %	Tel. kg	Zár. kg	Zár. %	Feh. kg	Feh. %	Néma	Isz.	Ten. sz.	Tögy	Szom. sz.	Mérb. %	Hús TE	SV %	KTI	AR FT=AR
13348	IBIS	AB	94	1063	36	0.10	32	0.08	93	55	82	94	128				134	2668
14179	BONYHÁDI PÁLINKÁS ZITAT	AB	94	940	36	0.00	23	0.17	108	93	103	113	98	86	91		127	2668
14180	NYÓGÉRI PÖTTYÖS JOBBÁGY	-												22	104	101		1668
14379	TEVELI PARITTYA HALLING	AA	85	728	26	0.10	16	0.18	102	102	106	97	103	54	104		119	1668
14380	BŐSZÖRMÉNYI PÁC HUT	AA	86	793	21	0.20	22	0.10	86	83	102	107	122	55	107		122	1668
14428	BONYHÁDI RAJNA APRIL	BB	86	425	18	0.02	18	0.10	95	82	102	112	107	30	108	86	117	1668
14500	MINDSZENTI REFREN ZITAT	BB	84	872	36	0.02	33	0.06	103	91	113	114	112	63	65		132	2668
14503	BONYHÁDI REZSŐ HORWEIN	AA	82	631	18	0.20	19	0.05	97	95	99	114	88	45	91		118	2668
14733	BONYHÁDI RETTENETES RENGER	AA	84	648	18	0.20	20	0.04	129	93	109	104	128	56	107		119	1668
14894	KOCSÉRI SÁS MALF	AB	78	783	35	0.07	24	0.08	115	101	92	107	109	54	101		126	1668
14893	BONYHÁDI SVÁB RENGER	AA	77	419	14	0.10	17	0.08	118	100	83	114	98	48	101		114	2668
14989	TEVELI SEPI STRAHLIST	AB	71	448	23	0.11	17	0.04	110	105	115	111	91	51	101		117	2668
15278	BONYHÁDI SZÍNVONALAS HUSBERG	AA	82	469	17	0.00	16	0.01	112	111	106	112	93				115	1668
15505	KOCSÉRI TAJTI O'CLOCK P	-														101		1668
15511	TEVELI TAKAROS HEKSTERN	AB	81	543	30	0.17	22	0.07	109	91	108	111	91	75	112		122	2668
15569	TEVELI TRIO JOGÓS	AA	83	666	36	0.19	30	0.15	103	92	94	98	87	70	105		129	2668
15671	BONYHÁDI TAKAREKOS STARK	AB	75	622	23	0.00	24	0.06	98	94	105	102	101	72	93		122	2668
15672	JÁKI TEKERGŐ HUSALDO	AA	83	1072	41	0.00	30	0.12	108	88	88	103	93	73	103		134	2568
15791	KOCSÉRI TAVAS HILLER p	-												63	108	102		1668
15792	KOCSÉRI TOTEM PEREC p	-												35	114	92		2668
15894	BONYHÁDI VIDÁM HUSALDO	AB	82	815	27	0.10	24	0.08	108	94	87	119	87	72	122		125	2568
15895	BONYHÁDI VARÁZS SPIRO	AB	80	424	11	0.10	17	0.05	105	100	101	105	83	76	94	87	114	1668
15985	MÉNESBIRTOK VIHAR SPIRO	AA	81	770	29	0.00	21	0.10	114	97	101	109	105	69	105		123	2668
16113	BONYHÁDI VALLÓMÁS LEHEL	AA	80	1151	32	0.30	28	0.21	108	89	90	109	115	63	136		131	2668
16242	NYÓGÉRI VÁSOTT LEJTŐS P	-												68	98	108		1668
16243	BONYHÁDI VINCE STRAMY	AB	80	1153	36	0.20	30	0.17	112	97	93	105	100	73	109		133	2668
16245	KOCSÉRI VAJDA HUCKI	AA	75	648	25	0.08	21	0.02	117	102	96	92	105	60	94		122	1668
16454	KOCSÉRI ZEFÍR LENGE	AA	80	1129	34	0.20	35	0.07	92	81	108	121	101	69	89		136	2568
16403	BONYHÁDI ZÖMÖR HUCKI	AA	82	591	22	0.00	24	0.08	117	100	94	84	127	70	111		122	2668
16456	KOCSÉRI ZSOMBOR HUCKI	AB	79	603	16	0.20	18	0.05	121	113	105	99	96	68	111		117	1668
16528	KOCSÉRI ZSENGE INDIANER P	-														107		2568
16598	KOCSÉRI ZÚDÍTÓ GEBAL		71	673	22	0.10	21	0.04	98	95	105	105	108	49	101		121	2668
16599	TEVELI ZSELIC HORST	AA	72	501	24	0.08	14	0.07	114	90	95	93	109	60	109		116	2668
16700	JÁKI ZSÖGLŐR SAMURAI	BB	81	1185	42	0.10	36	0.08	114	64	89	119	108	50	102		138	2668
16890	MÉNESBIRTOK ARATÓ GEBAL	AA	87	570	25	0.05	20	0.01	109	104	95	103	103	58	97		120	1668
16930	BONYHÁDI ACÉL HORWART	AA	79	286	11	0.00	9	0.02	112	100	100	107	105	62	117		108	2668
16931	RÁDÓCI ADU SAMURAI	AA	78	785	22	0.20	26	0.02	102	85	97	106	111	67	116		125	2668
17043	KOCSÉRI APAFI SAMURAI	AB	63	1065	40	0.10	31	0.10	101	80	104	109	112	55	94		134	2568
17044	BONYHÁDI APOSTOL HORST	AB	72	409	15	0.00	13	0.02	102	90	77	111	90	75	98		112	1668
17045	TEVELI ARTHUR SAMURAI	AA	80	560	20	0.10	18	0.02	106	87	102	108	95	60	98		118	2668
17076	DERECSEI ASTÓRIA INDIANER P	-												22	109	109		2668
17077	DERECSEI ALFA PASSZIV P	-														111		2668
17337	KOCSÉRI ARÉNA LOTARRY	AA	83	905	57	0.40	34	0.06	108	86	100	114	102	73	93		138	2668
17338	VÁSÁRHELYI ÁKOS SPIRO	BB	54						114	100	105	109	94	67	112	100	100	2668
17367	MÉNESBIRTOK AJTONY RABATT	AB	80	692	35	0.15	26	0.05	124	104	110	108	118	70	114		127	2668
17369	NYÓGÉRI AFUM TOPOGÓ P	-												28	104	106		1668
17760	NYÓGÉRI BUZOGÁNY VÁSOTT P															100		2668

MAGYARTARKA TENYÉSZBIKÁK

Hús TÉ
91

KTl	Tej kg	Zsír kg	Feh. kg
118	631	18	19

Ráma	Izmoltság	Testalakulás	Tőgy
97	95	99	114

14503 Bonyhádi Rezső Horwein

Hús TÉ
136

KTl	Tej kg	Zsír kg	Feh. kg
131	1151	32	28

Ráma	Izmoltság	Testalakulás	Tőgy
106	89	90	109

16113 Bonyhádi Vallomás Lehel

Hús TÉ
111

KTl	Tej kg	Zsír kg	Feh. kg
122	591	22	24

Ráma	Izmoltság	Testalakulás	Tőgy
117	100	94	84

16403 Bonyhádi Zömök Hucki

Forgalmazóink:

MAGYARTARKA TENYÉSZBIKÁK

Hús TÉ
89

KTÍ	Tej kg	Zsír kg	Feh. kg
135	1129	34	35

Ráma	Izmoltság	Testalakulás	Tőgy
92	81	108	121

16454 Kocséri Zefír Lenge

Hús TÉ
102

KTÍ	Tej kg	Zsír kg	Feh. kg
138	1185	42	36

Ráma	Izmoltság	Testalakulás	Tőgy
114	64	99	110

16700 Jáki Zsonglőr Samurái

Hús TÉ
97

KTÍ	Tej kg	Zsír kg	Feh. kg
120	570	25	20

Ráma	Izmoltság	Testalakulás	Tőgy
100	104	95	100

16890 Ménesbirtok Arató Gebal

Forgalmazóink:

